

KÖTÜ HUYLAR*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nahmedühü bi-cemîi mahâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li- azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahü bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemü eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n- nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehu kâl:

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنَّانٌ وَلَا عَاقٌ وَلَا مُدْمِنٌ خَمْرٍ
وَلَا مُؤْمِنٌ بِسِحْرِ وَلَا قَتَاتٍ

(القاضى عبد الجبار عن ابى سعيد)

RE. 486/1 (*Lâ yedhulü'l-cennete mennânün, ve lâ àkkun, ve lâ müdminü hamrin ve lâ mü'minün bi-sihrin, ve lâ kattât.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve muhterem müslümanlar!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsânı, ikrâmı cümlenizin üzerine olsun!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri gufrân ayı Ramazan'a bizi erdirip, ibadetiyle vakit geçirmeyi nasib edip, sonunda bayrama sıhhat afiyetle çıkardığı gibi, daha nice bayramlara erdirsin... Bayramların en büyüğü olan cennete girmeyi, cemâlini görmeyi de nasib eylesin...

Hepinizin bayramlarını tebrik ederiz. Allah dünya ve ahiretin hayırlarına cümlenizi nail eylesin, sevdiklerinizle beraber...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şerîflerinden okuyoruz, tâ ki sünnet-i seniyyesini öğrenelim, tatbik edelim, Peygamber Efendimiz'in şefaatine nail olalım, şehid sevapları kazanalım, dünya ve ahiretin hayırlarına vâsıl olalım diye.

Bu hadis-i şerîflerin okunmasına geçmezden önce, başta Peygamber SAS Hazretleri'nin bizzat kendisi olmak üzere, sonra onun cümle ashâbı, etbâı, ahabbı, ehl-i beyti, kıyamete kadar kendisine tâbî olan mü'minler ve sair enbiyâ ve mürselîn, cümle evliyaullah ve hâssaten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-ı aliyyemizin, kendisinden feyz aldığımız hocamız Muhammed Zâhid Kotku'nun, eserini okuduğumuz Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi Hazretleri'nin; bu kitaptaki hadis-i şerîflerin bize kadar gelmesine az çok emek sarf etmiş bütün ravilerin ve hadis alimlerinin;

Bu beldeleri Allah Allah diye diye fethetmiş olan Fatih Sultan Mehmed Han'ın ve onun askerlerinin, mübarek gazilerin, şehidlerin; ondan sonra bu beldeleri düşmanlara karşı korumuş olan, İslâm'ı müdafaa etmiş olan mücahidlerin; bu beldelere hayrât ü hasenât yapmış olan kimselerin, şu caminin bânîsi İskender Paşa'nın, tekrar tekrar bu camiye tamir edip bu güne kadar getirmiş olanların, içine böyle küçük bir şekilde bile olsa bir katkıda, bir yardımda bulunanların, çevresini düzelten, genişletenlerin;

Ve uzaktan yakından bu hadis-i şerîfleri dinlemek üzere şupazar gününde dünyanın çeşitli eğlenceleri, zevkleri, safâları varken onları bir tarafa atıp da “Ben Rasûlullah Efendimiz'in sünnetini öğreneceğim diye bu ibadethaneye koşup gelen siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; biz yaşayan müslümanlar da Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, rızasını kazanalım ve huzuruna sevdiği, râzı olduğu kullar olarak varalım diye bir Fâtihâ, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, buyurun öyle başlayalım:

.....

Okuduğumuz hadis-i şerîflerin metnini merak edenleri için söylüyorum, *Râmûzü'l-Ehâdis* isimli hadis mecmuasının 486. sayfasının ilk hadisinden izaha başlayacağız. Metnini merak edenler, oradan takip edebilirler.

a. İmanın ve Güzel Ahlâkın Önemi

Bu ilk okuduğum hadis-i şerîf Ebû Saîd Hazretleri'nden rivâyet edilmiş Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنَّانٌ وَلَا عَاقٌ وَلَا مُدْمِنٌ خَمْرٍ
وَلَا مُؤْمِنٌ بِسِحْرِ وَلَا قَتَاتٌ

(القاضى عبد الجبار عن ابى سعيد)

RE. 486/1 (*Lâ yedhulü'l-cennete*) “Cennete giremez, giremeyecek...” Kimler giremeyecek?.. (*Mennânün*) bir. İkincisi (*âkkun*), üçüncüsü (*mü'dmini hamr*), dördüncüsü (*mü'minü sihr*), beşincisi (*katât*). Beş tane çirkin sıfat saymış Peygamber Efendimiz. “Şu sıfatlara sahip olan kimseler cennete giremeyecekler.” buyuruyor.

Şimdi biliyoruz ki hadis-i şerîflerden, cennete asıl, temelli girmeyecek olan kimseler kâfirler, müşrikler. Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine şirk koşulmasını affetmiyor kardeşlerim!

Yâni şirk ile küfrün arasındaki farkı da söyleyeyim size: Küfür, inkâr demek. Şirk, Allah'a ortak koşmak demek. Yâni bir çeşit tanıma var ama yanlış tanıma var. Allah-u Teâlâ Hazretleri yanlış tanımaya da müsaade etmiyor. Yanlış tanımaya da bir sevap vermiyor.

Nasıl tanıyacak?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin şanına lââyık, ulûhiyetine uygun sıfatlarla tanıyacak, noksan sıfatlardan tenzih edecek, onun azametini, celâlini, büyüklüğünü kavrayıp öyle inanacak.

Yoksa karşısına bir put dikip, işte bu benim ilâhımdır veya;

هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ

(يونس: ١٨)

(*Hâülâi şüfeàünâ inda'llàh*) “Bunlar bizim Rabbimizin yanında şefaatçilerimizdir.” (Yunus, 10/18) demek olmaz. Öyle şey yok! Yâni tam inanacak.

Onun için, o halde madem ki ebedi saadet cennete girmekle olacak, o halde cennete girmenin şartı da imandır. Bizim en büyük işimiz nedir?.. Nefes almaktan, su içmekten, yemek yemekten evvel gelen işimiz Allah’a doğru düzgün inanmaktır. Doğru düzgün inanmak, bu çalışma çabalama ister.

Allah’a inandım... Tamam inandın ama nasıl inanıyorsun? Ne tarzda inanıyorsun? Hristiyan da bakıyorsun ibadet ediyor, ben Allah’tan korkarım diyor kendi kendine, kiliseye gidiyor, bağışta bulunuyor, papazın önünde diz çöküyor, günah çıkartıyor bilmem ne... Kıymeti yok.

Neden?.. Allah’a doğru inanmak gerek. Allah’a doğru inanmayı hem kendiniz öğreneceksiniz, hem de sevdiklerinize, evlatlarınıza, çocuklarınıza öğreteceksiniz ki, onlar da cehenneme gitmesin. Sen şimdi cennete gittiğini düşün, çoluk çocuğun cehennemde cayır cayır, çatır çatır yanıyor, azaplar içinde, zebaniler azap ediyorlar, akrepler, katranlar, yılanlar vs...

İşte o cehennemnin çeşitli azaplarını hadislerde kısmen duymuşsunuzdur. Gönül râzı gelmez.

O bakımdan, ilk işimiz doğru imana sahip olmaktır muhterem kardeşlerim! İlk işimiz neymiş? Ticaret değil, ziraat değil, memurluk değil, amirlik değil, para kazanmak değil, yaşamak değil... Ölebilir insan. Allah yolunda canlar feda olsun... Çünkü canı da o veriyor. Mühim olan doğru bir imana sahip olmaktır. Onun için itikadınızı sağlam tutun. Sağlam, doğru öğrenin!

Belki makbul olan noksan-ı amel

Olmasın lakin akidende hâlel.

İnsanın ufak tefek kusurları, ibadetlerdeki eksikleri, kusurları bağışlanabilir ama akidesinde bozukluk olmaması lâzım. Onun için sağlam akideye sahip olmağa çalışın. Araştırın, öğrenin, Allah'ı tam mânâsıyla bilin. Tam mânâsıyla o hususta doğru bilgiler elde etmeğe çalışın.

Muhterem kardeşlerim! Tabii bu işin zor olduğunu biliyorum. Sizler için kolay da Avrupa'daki bir insan için zor. Yâni bu adam hangi dine inansın?.. Hangisi Allah'ın doğru dini?.. Bir sürü din var. Bir sürü yalancı çıkmış. Bir sürü sahtesi var. Ben bunların arasından doğrusunu nasıl bulacağım, o şahıs nasıl bulacak?.. Afrika'da... Etrafında bir sürü dinler var... Amerika'da... Elimde bir kitap var *Amerika'daki Dinler* diye, yüzlerce din ve mezhep sayıyor, her birisi ötekisinden farklı. Şimdi Amerika'daki bir insan doğru yolu nasıl bulacak?.. Bu işin ilk noktası nedir?..

Muhterem kardeşlerim! Bu işin ilk noktası Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sıdk ile yalvarmaktır. Sıdk u sadâkât ile, göz yaşı dökerek;

“—Aman yâ Rabbi! Ben seni senin râzı geleceğin şekilde tanıyayım. Beni yanlış itikatlara sürükleme! Yâ Rabbi! Beni bâtıl yollarda ömür geçirip helâk olanlardan eyleme, bana yardım eyle! Bana sen yardım edersin, beni sen kurtarırsın, sen hidayet verirsin, sen doğru yola çekersin!” diye onu isteyeceğiz.

Zaten Fâtiha'da yaptığımız ne:

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

(İhdinâ's-sırâta'l-müstakîm) “Yâ Rabbi! Bizi sırat-ı müstakîme hidayet eyle... (Sırata'llezîne en'amte aleyhim) Kendilerine in'amda, ihsânda, ikramda bulunduğun, sevdiğin kulların yoluna bizi sok; (gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dallîn) sevmediğin kulların, sapıtmış kulların yoluna değil.” diye günde kırk rekât kılıyorsak, kırk defa bunu söylettiriyor bize namazımız. Şuurla söyleyene ne mutlu!..

Şuurla söylese bir insan neler olur? Peygamber
SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

إِذَا قَالَ الْعَبْدُ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ قَالَ اللَّهُ
تَعَالَى حَمْدَنِي عَبْدِي

(İzâ kale'l-abdü: El-hamdü li'llâhi rabbi'l-
âlemîn) “Kul namazda Fâtiha’yı okurken,
'El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn' deyince;
(Kâle'llâhu teâlâ: Hamidenî abdî) Allah-u Teâlâ,
'Bak, kulum bana hamd etti.' der.” Hamd edeni
sever Allah.

وَإِذَا قَالَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَثْنَى
عَلَيَّ عَبْدِي

¹ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.296, no:395; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.276, no:821; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.201, no:2953; Neseî, *Sünen*, c.II, s.135, no:909; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1243, no:3784; İmam Mâlik, *Muvatta* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.84, no:188; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.285, no:7823; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.252, no:502; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.84, no:1784; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.312, no:35; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.128, no:2767; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.II, s.445, no:2361; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.38, no:2196; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.316, no:981; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.110, no:166; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.430, no:973; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.426; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.452, no:1673; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.412, no:4055; Münâvî, *el-Ehâdîsü'l-Kudsiyye*, c.I, s.52, no:115; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XV, s.62, no:14981.

(*Ve izâ kàle: Er-rahmâni'r-rahîm*) “Fâtihâ’nın ayetlerine devam ederek, ‘*Er-rahmâni'r-râhim*’ derse; (*Kàle’llâhu teâlâ*) Allah-u Teâlâ buyurur ki: (*Esnâ aleyye abdî*) ‘Bak, kulum beni medhediyor, şânımı yüceltiyor.’”

(*Feizâ kàle: Mâliki yevmi'd-dîn.*) Kul, “*Mâliki yevmi'd-dîn*” deyince; (*Kàle’llâh: Meccedenî abdî*) Allah: “Kulum beni yüceltti, temcid eyledi, azamet ve celâlimi, şânımı itiraf eyledi, ifade eyledi.” der.

فَإِذَا قَالَ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ قَالَ: هَذَا بَيْنِي
وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ

(*Feizâ kàle: İyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn.*) Kul, “Yâ Rabbi, ancak sana ibadet ederiz, ancak senden yardım isteriz!” deyince; (*Kàle: Hâzâ beynî ve beyne abdî, ve li-abdî mâ seel*) Allah: “Evet, bu, kulumla benim aramda bulunan bir husustur, aramdadır ve kulum ne istemişse verilecektir. Mâdem bana ibadet ediyor, ibadetini kabul edeceğim. Mâdem sadece benden yardım istiyor, yardım edeceğim!” der.

فَإِذَا قَالَ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
قَالَ هَذَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ

(*Feizâ kàle: İhdina's-sırâta'l-müstakîm. Sırata'llezîne en'amte aleyhim, gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîn.*) Kul böyle

deyince; (*Kàle*) Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur: (*Hâzâ li-abdî*) “İşte kulumun hissesi budur; Fâtiha’dan, namazdan, namazda okunan Fâtihâ’dan kazancı bu olacak. (*Ve li-abdî mâ seele*) Kulum ne istemişse, kulumun istediği kendisine ihsan olunacaktır.” buyurur.

Demek ki güzel isterse insan, hidayeti alabilir. Güzel isterse, cân-ı gönülden isterse...

Onun için, her şeyi şuurla yapmağa çalışalım, imanımız ilk önce doğru olsun; bir... Ondan sonra mü’min insan kusur işlese ne olur, günah işlese?.. Hırsızlık yapsa, eli kesilse... Eli kesik. Gene cennete girer mi? Girer. Çünkü günah insanın cennete girmesini ebediyyen yasaklamıyor. İmansızlık yasaklıyor.

En büyük dert, dünya üzerinde bizim en çok korkacağımız şey imansızlık. Kendimiz hakkında, çocuklarımız hakkında en çok korkacağımız şey imansızlık. İmanlı yetiştireceğiz çocuğumuzu. Tahsilsiz olabilir, hasta olabilir... ne olursa olsun. İmanlı olsun, imansız olmasın. Yaşayan bir insan için en büyük tehlike küfürdür. Mü’min olduktan sonra kusurlu olsa da cennete girer. Ama kusurunun büyüklüğüne göre cezayı görerek, cehennemde yanarak girer.

Bazı kullar da cehenneme girmeden cennete girer. Allah bize cehenneme düşürmeden, kahrına gazabına uğratmadan, itâbına, azâbına maruz bırakmadan ilk giren bahtiyârlarla beraber, Peygamber Efendimiz’in peşinden cennete dahil etsin. Bunun için de çalışmamız lâzım!

Muhterem kardeşlerim! İnsanı cennete kolayca sokan işlerin başında güzel huy geliyor. Güzel huy, tatlı dil, yumuşaklık, iyilik severlik, açık kalplilik, temiz gönüllülük, başka insanları sevindirecek, hoşnut edecek işler yapmak filan...

İnsanları cehenneme düşüren şeylerin başında da kötü huy geliyor. Haşinlik, sertlik, kabalık, dedikoduculuk, arsızlık, yüzsüzlük filan gibi... Onun için insanların iyi huyları öğrenmesi, kötü huylardan kendisini koruyup kollaması lâzım.

Nasıl olacak?.. İşte bunun yolu da ilm-i ahlâk ve ilm-i tasavvufta gösterilmiştir. Yâni bunun yolunu dinimizde... Şimdi bunu bir ihtiyaç olarak bu hadisin arkasından size sundum mu sundum. Bunu hangi ilimden öğreneceğim?.. Meselâ birisi gelse, bana dese ki:

“—Hocam Kur’an-ı Kerim’i güzelce öğrenmek istiyorum. Ne yapayım?..”

Tecvid ilmini öğren.

“—Peygamber Efendimiz’in hayatını güzelce bir sağlam bilmek istiyorum. Ne yapayım?..”

Siyer ilmini öğren.

“—Peygamber Efendimiz’in hadislerini iyi bellemek istiyorum ne yapayım?..”

Hadis ilmini öğren. Sahih hadisi, çürük hadisi, zayıf hadisi öğrenirsin.

“—Kur’an-ı Kerim’in mânâlarını iyi anlamak istiyorum, ne yapayım?..”

Tefsir ilmini öğren.

“—Peki yi hocam güzel huy öğrenmek istiyorum?..”

İlm-i ahlâkı, ilm-i tasavvufu öğren, sindir içine...
Çünkü insanları cennete sokan şey güzel huydur.
Cehenneme düşüren şey de, kötü huydur.

İşte bu hadis-i şerîfte, bu manzarayı böyle çerçeveyi çizdikten sonra, kötü huyların bazıları zikrediliyor, onları size nakledeceğim, neler olduğunu zikredeceğim.

Tabii şu hususu da hiç unutmayın ki, Peygamber Efendimiz bir cümlesinin içinde her şeyi anlatmıyor. Daha önceki hadis-i şerîflerde de okudukça hep söyledim, karşısındakinin anlayabileceği kadar kısa cümleler halinde anlatıyor. Meselâ birisi geliyor,

“—Bana nasihat et.” diyor, ona diyor ki:

“—Gazaplanma!”

Ötekisi nasihat istiyor, onun haline göre başka bir nasihat veriyor. Birisi, “Bana güzel huyu öğret.” diyor, ona uygun olan iki- üç tane güzel huyu söylüyor, birisine birkaç tane kötü huyu söylüyor. Neden?.. İnsanların aklı hepsini birden kavrayamaz. Ben şimdi güzel huyların hepsini saymağa kalksam kaç tane olur?.. Aşağı yukarı beşyüz küsür güzel huy eder. Bu beşyüz taneyi de buradan bir tek Allah’ın babayığit kulu çıkamaz hatırında tutacak. Kolay değil. Bunu yavaş yavaş yavaş yavaş sindire sindire öğreneceğiz.

Bütün bilgileri bir küçük çocuğun kafasına koymak isterseniz ne yapacaksınız? Testereyle kafasını keserseniz, içine bilgiyi koyarsınız.

Olmaz. E öyle olmadığına göre nasıl olacak?.. Küçükten başlayacaksın, ilkokulda biraz bir şey öğreteceksin, ortaokulda biraz bir şey öğreteceksin, lisede bir şey öğreteceksin, üniversitede ihtisas dalına ayıracaksın, ihtisas dalı olan fakültede okuyacaksın, o fükülteyi bitirdikten sonra belli bir dalda doktora yaptıracaksın...

“—Oooh hocam ömrünün yarısı geçti!”

Geçer ya... Dünyayı kazanmak için, dünya mesleğinde bir bilgi sahibi olmak için ömrünün yarısını veriyorsun da ey müslüman, ahireti kazanmak için niye bu kadar cimri davranıyorsun?.. Ahiret ebedi saadet. Sana Boğaziçi’nde iki buçuk milyarlık bir güzel yalıyı, köşkü vercekler, filanca vezirin, falanca paşanın yalısını vercekler... Boğaziçi’nde sahile şu kadar cephesi var, arka tarafta yamaçta şu kadar güzel bahçesi var, havuzları da var, nilüferler de var, güller de var, çiçekler de var, bedava verecekler sana.

“—Deme yâ hocam. Verirler mi hiç? İnsana Boğaziçi’ndeki bir yalıyı, bu kadar pahalı bir yalıyı bedava verirler mi? Vermezler.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri cennette bu yeryüzü kadar, bu gökler kadar yerleri verecek mü’minlere. Sana Boğaziçi’nde bir yalıyı vermek isteseler, o adama ömrün boyunca kulluk kölelik edersin. Neden?.. Dersin ki:

“—Ben kul köle olayım, çocuklarım rahat etsin, köşke sahip olsun.” dersin.

E cenneti kazanmak için de insanın gayret etmesi lâzım, çalışması lâzım. O halde bu güzel huyları öğrenmek için de madem dünya tahsili, ilkokul beş sene, ortaokul üç daha sekiz, lise üç daha bir, dört daha onbeş, ihtisas dört daha ondokuz yirmi, bir Amerika’da ihtisas yirmi beş... Zaten yedi yaşında okula gitmişti, yirmi beş artı yedi, otuz iki otuz üç yaşında, iki sene askerlik, otuz beş... Adamın gençliği gitti elden. Yâni bir şey elde edeceğim derken gençliği gitti. Bu huyları da insanın hiç olmazsa öğrenmesi lâzım yavaştan yavaştan...

Onun için, Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerîfin içinde üç tane, beş tane çirkin huyu gösterir, bak bunlar kötü huydur, bunları yapmayın der. Onları hazmeder öğrenirsen, tamam tahsilin bir devresi tamam olmuş olur. Ondan sonra bir başka hadis-i şerîf gelir, onu öğrenirsin, o tamam olur. Sonra da bunlar birikir birikir... Kâmil müslüman olursun, olgun müslüman olursun, salih insan olursun.

Meselâ biz, Allah lutfetse de Allah’ın hakikaten, yüzde yüz saf, salih kulu olsak, bizim kazancımızın haddi hesabı yok. Neden?.. Dünya üzerindeki bütün Müslümanlar:

“—Es-selâmü aleynâ ve alâ ibâdi’llâhi’s-sâlihîn” demiyor mu hep tahiyyatlarda.

Diyorlar. Hepsi bize dua edecek o zaman. Onun duasının içine hepimiz gireceğiz. Hazret-i Aişe Validemiz RA’ın Peygamber Efendimiz’den rivâyet ettiğine göre böyle. Biz hakiki salih kul oluversek, oooh o zaman bize fabrikalardan

devamlı gelir gelecek demek ki. Sevap fabrikalarından her müslümanın duası bize böyle şaldır şaldır, şaldır şaldır bizim gölümüze, deryâmıza akacak. Havuz değil deryâ olacak sevaplarımız salih kul olabilsek.

Onun için Allah bize şu ömrümüz içinde kemâlâtı kazanmayı, ahlâkı elde etmeyi, hakikaten olgun kul olmayı, salih kul olmayı nasib etsin... Elli yıl geçiyor, altmış yıl geçiyor, ihtiyarlayıp gidiyor insan, huyları kendisi yakalıyor. Yâni “Can çıkmayınca huy çıkmaz.” demişler dedelerimiz. Bakmışlar ki iş zor, yâni yaka silkmişler bu işten.

Can çıkmayınca huy çıkmaz. Kırk filanca falanca olmaz, değişmez filan diyorlar. Olur ama zorluğu ifade ediyor bu.

Olmasaydı tavsiye edilmezdi. Olmasaydı emredilmezdi. Ahlâkın tebdili, terbiyesi, tağyîri mümkün müdür?.. El-cevâb: Mümkündür. Neden?.. Mümkün olmasaydı Allah emretmezdi. Abes şeyi emretmezdi. Ahlâkınızı düzelti demezdi Peygamber Efendimiz. Düzeliir ama zor düzelir. Kolay değil.

İnsanın profesör olması kolay değil. İnsanın mütehassıs olması kolay değil. İnsanın herkesin kapısında kuyruğa girdiği doktor olması kolay değil. Veyahut yüksek bir mimar olması kolay değil. Ayda şu kadar milyon kazanması kolay değil. O öyle senelerin birikimi oluyor. İşte burada da bazı kötü huyları göreceğiz bakalım.

Bu kötü huyları aklınızda tutun nelermiş. Yâni tasavvufu öğrenmeğe başlıyoruz değil mi, hadislerde böyle öğreneceğiz, öğreneceğiz, tasavvuf ehli olacağız, güzel huy sahibi olacağız.

Tasavvuf ne demektir?.. Güzel huya sahip olmak, onu insanın içinde sindirmesi demektir. Tasavvuf merasim demek değildir. Tasavvuf şekil demek değildir, öz demektir. Onun için eski büyüklerden bir tanesi güzel söylemiş:

Tasavvuf olaydı tâc ile hırka

Alırdık biz dahi otuza kırka

Otuz-kırk, üç aşağı beş yukarı para verirdik, sayardık, alırdık biz de bir tane hırkayı sırtımıza geçirirdik. İşte bu falanca tarikatın hırkasıdır, sırtımızda... Bir de koca kavuk. Şöyle alımlı çalımlı... Tamam...

Olmaz! Taçla, hırkayla değil bu. Neyle?.. Huyun güzelleşmesiyle. Onun için Allah cümlemize bu hususta bir zevk versin, bir şevk versin...

Kibar insan olalım, tatlı dilli olalım, iyi insan olalım. Bir yerden çıktığımız zaman arkamızdan “Yâ ne iyi insan!” desinler, bir yere gittiğimiz zaman yüz buruşturmasınlar. Herkes bizden yaka sirkmesin, komşularımız illallah demesin.

Ne kendi eyledi rahat,

Ne halka verdi huzur,

Yıkıldı gitti cihandan,

Dayansın ehli kubur.

Öyle demişler birisi için. Kendisi de rahat etmemiş ömründe... Zaten çirkin huylu insan kendisi de rahat etmez. Her gün kavgayla geçer.

Şimdi biz havaalanından geliyoruz, yolda bir minibüs önde, arkasında bir taksi. Minibüs taksinin yanından geçti, değmedi ama değecek gibi oldu, atıştılar. Yâni çok yakından geçti diye laf atıştırdılar. Minibüsün şoförü aşağı indi kabadayı kabadayı. Arkasından muavini indi şahin gibi. Ondan sonra bu taksinin şoförü dışarıya çıktı uzun boylu bir şey. Şoförün yanındaki arkadaşı dışarıya çıktı. Biz de göz ucuyla bakıyoruz. Kalabalık, beş-altı şey... Ayırmağa da imkânımız yok. Sadece ibret gözüyle seyrediyoruz. İbret penceresinden seyrediyoruz. O arkadan gelen şahin gibi şoför muavini bir zıpladı ötekisinin üstüne bir yumruk savurdu, ötekisi de ona bir tekme savurdu... E biz yürüdük gittik ne yapalım evimize, namazımız kaçacak filan diye koştuk geldik.

Biz yolu rahat bitirdik geldik, onlar orada belki kanlarını siliyorlar, belki o suratını oğuşturuyor, belki dizini tutuyor... Yâni kötü huylu insan kendisi rahat etmez. Biz o yoldan geçtik geldik, evimizde namazımızı kıldık, istirahat çekildik, onlar belki de karakolda. Belki de orada karakolda polise ifade veriyorlardır. Kendisi de rahat etmez insan.

Ne kendi eyledi rahat,

Ne halka verdi huzur,

Etrafa da rahat ettirmez, etraf da ondan rahatsız olur. Öldü... Ölünce herkes “Allah rahmet etsin...” demez. Ne derler? “Yıkıldı gitti be, kurtulduk! Dayansın ehl-i kubûr.” Yâni kabir ahalisi, onlara bir komşu geldi ki berbat mı berbat, onlar artık dişlerini sıksınlar, dayansınlar. E kabirdeki arkadaşın komşuya zararı olur mu?.. Olur kardeşlerim! Bir kabirde azap gören bir insanın azabından öteki çevredeki kabirdekiler rahatsız olurlar. Ona melekler azap ettikçe ötekilere sesi gider, sedâsı gider, şeyi gider, rahatsız olurlar. Onun için Allah kabirde de iyi komşular nasib etsin... Kötüleri... Yâni seçmeli insan.

Şimdi gülüyorum o adamlara. Ne devirler geçmiş şu memlekette. Asrî mezarlık... Yâ adam ölmüş gitmiş bunun asrîliği mi kaldı, kravat mı taktıracaksın adamlara?.. Bu nedir bu nedir düşündüm düşündüm... Anladım. Belki siz daha düşünmediniz, anlamadınız, ben anladım. Asrî mezarlık şu: Yahudisi, hristiyanı, ermenisi, müslüman harman... Asrî mezarlık bu. Müslüman mezarlığı eskiden şuradaydı, yahudi maşatlığı buradaydı, ermeni kabristanı bilmem hangi tepenin öteki ucundaydı... Şimdi o iş oldu asrî. Asrî olunca oldu çorba. Çorba olunca ne oldu?.. Olan müslümanlara oluyor. Hristiyan azap gördükçe buradakinin canı yanacak.

Aman kabirlere de dikkat edelim. Yâni kimin nereye gömüleceğine dikkat delim. Bir çıkarttılar asrîlik... Başlarında paralansın! Böyle asrîlik mi olur?.. Yâni adama ilik mi yapıyorsun kötülük mü yapıyorsun?.. Sen onu şöyle doğru düzgün bir müslümanların arasında defnet.

b. Kötü Huylar

Kötü huylardan şimdi burada neleri saymış Peygamber Efendimiz, onlara bir bakalım kardeşlerim bu kadar çerçeve bilgiden sonra:

1. Yaptığı İyiliği Başa Kakmak

(*Mennânun*) Cennete *mennân* girmeyecek. Yâni girmeyecek şu demek: Sopayı yemeden, azabı çekmeden, cehennemde yanmadan girmeyecek demek. Eğer iman varsa girer cennete. Ne zaman girer?.. O cezasını çektikten sonra girer. Kömür gibi olur, taş kömürünü yaktığın zaman sobada böyle birbirine yapışır da böyle sert bir demir edinirler sobanın sahipleri, yukarıdan küt küt küt vururlar, kırarlar ki soba nefes alsın diye. Öyle kömür gibi birbirine kaynayacak insan cehennemde yana yana. Yâni mü'minin cehenneme gireni olacak mı? Olacak. Kötü huyundan, günahından, kabahatinden dolayı gireni olacak. Yanacak, yanacak, yanacak, cezasını çekecek, ondan sonra cennete girecek. Çünkü

Peygamber SAS Efendimiz bir keresinde dedi ki:²

(Men kàle: Lâ ilâhe illa'llâh, dehale'l-cenneh)
“Kim ihlâsla *Lâ ilâhe illa'llah* derse, cennete girecek.”

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

(حب. عن جابر؛ حب. ط. حل. عن أبي ذر؛ ك. عن أبي طلحة؛ طب. ع. حل. عن معاذ)

² İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.363, no:151; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.392, no:169; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.60, no:444; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.172; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.279, no:7638; Ebû Talha el-Ensârî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.313, no:790; Taberânî, *Dua*, c.I, s.434, no:1477; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXVI, s.290; Ebû Şeybe el-Ensârî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.48, no:6348; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.328, no:2124; Seleme ibn-i Nuaym el-Eşcaî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.205, no:2932; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.214, no:2113; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.493, no:3369; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.447, no:1929; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.68, no:1622; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.49, no:82; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.34, no:3941; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.174; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.,397; Ebû Hüreyre RA'dan.

Mizzî, *el-Fevâid*, c.I, s.191, no:445; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXVI, s.436; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.61, no:208 ve s.298, no:1425; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXI, s.172, no:232334 ve c.XXXVIII, s.393, no:41734.

Hatta diyeceklermiş ki ehl-i Lât ve Uzza yâni putlara tapan insanlar, cehennemde o azap gören günahkâr Müslümanlara:

“—Sizin bizden bir farkınız yok. Siz de cehennemde yanıyorsunuz, biz de yanıyoruz. Güya siz müslümansınız, cehennemde yanıyorsunuz.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri gazap edecekmiş onların o sözlerine, o Lât’a ve Uzza’ya tapanlara gazap edecekmiş. O mü’minleri cehennemden çıkartıp hayat nehrinde yıkayıp, yeniden hayat vercekmiş. Onlar da böyle yağmur yağdıktan sonra topraktan otların bittiği gibi yeniden o kömürleşmiş vücutlarının içinden tekrar biteceklermiş.

Ondan sonra cennete girecekler. Bunlar cennete girdikleri zaman kendilerine cehennemden sonradan gelme oldukları için bunlara cehennemîler denecekmiş. Cehennemî. Yâni bunlar kim?..

Bunlar bir ara cehennemdeydi, yandılar yandılar da buraya geldiler diye. Onlar da bu sözlerden, bu lakaplardan rahatsız olacaklarmış. Hani kör Ali desen, sağır Mehmed desen, topal Ahmed desen nasıl rahatsız olur. “Nasılsın kör kadı?” desen bile kızarmış kadı efendi. Yâni kör ama kızarmış ya bunlar da cehennemden geldiler ama üzüleceklermiş. Cennette üzülme olmadiğı için Allah bu ismi de kaldırtacakmış onlardan.

Demek ki cezasını çektikten sonra —imanı varsa— geçer ama o cezasını çekmeyi de biraz anlatayım muhterem kardeşlerim! E madem cennete girecekmiş diye insan gevşek olmasın diye anlatmak lâzım.

Peygamber Efendimiz SAS bir hadis-i şerîfinde buyuruyor ki:³

وَاللّٰهُ لَا يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مِنْ دُخْلِهَا حَتَّىٰ يَكُونُوا
فِيهَا أَحْقَابًا وَالْحُقْبُ بَضْعٌ وَثَمَانُونَ سَنَةً وَالسَّنَةُ
ثَلَاثُمِائَةٍ وَسِتُّونَ يَوْمًا كُلَّ يَوْمٍ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا
تَعُدُّونَ

(الديلمى عن ابن عمر)

(*Va'llàhi lâ yahrucü mine'n-nâri min duhulihâ, hattâ yekûnû fîhâ ahkâben*) [Allah'a yemin olsun ki, cehenneme girenler birkaç hukub orada kalmadan çıkmaz. (*Ve'l-hukbü bid'un ve semânûne seneh*) Hukub da birkaç seksen sene demektir. (*Ve's-senetü selâsümietin ve sittûne yevmen*) Sene de üç yüz altmış gündür. (*Küllü yevmin keelfi senetin mimmâ teuddûne*) Ahiretin günü de sizin saydıklarınızla bin senedir.]

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.358, no:7029; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd- Duafâ*, c.III, s.286; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.535, no:39543; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.430, no:25239.

“—Cehenneme düşmemeğe çalışın!”

Neden? Çünkü cehenneme insan bir kere düştü mü orada ahkàben yanacak. Ahkàben ne demek? Hukublar boyu yanacak demek. Hukub ne demek? Yâni asırlar boyu yanacak demek.

Arapça’da seksen küsür seneye hukub diyorlar. Ahkàben yanacak demek, yâni en aşağıya üç beş seksen sene yanacak demek. Ama bu seksen sene bu dünyanın seksen senesi değil. Bu dünyanın değil, ahiretin seksen senesi. Ahiretin seksen senesi ne demek?

Ahiretin bir günü, bu dünyanın yılıyla bin yıl gibi olacak. Ahiretin bir günü... Demek ki ahiretin bir yılı dünyanın 360.000 yılı kadar olacak. Dünyanın üç küsür veya beş küsür neyse seksen yılı... Yâni en aşağı 250 seksen yılı, yâni 360.000×240 şu kadar milyon sene yanmak olacak. İnsan cehenneme bir düştü mü en aşağı tarafından kurtulanı bu kadar milyon sene yandıktan sonra çıkacak kardeşlerim.

Onun için bu hayatta gayemiz ne olmalı?.. Ne yapıp yapıp şu cehenneme hiç düşmemek olmalı. Cehenneme bir düştü mü insan o kadar fena.

Bir de cehennemın kötülüğünü başka bir yerden anlatmağa çalışayım size. Bu hatırınızda kalsın bir, bir de ikincisinden anlatayım. Eğer cehennemde cehennem ehline yedirilen zakkumda bir damlası şu dünyanın denizlerine damlasaydı... Bir tek damla... Onlar yiyorlar. Sabah akşam yiyorlar, yedirtiliyor yâni onlara ceza olarak. “Bir damlası dünya denizlerine

damlatılsaydı bütün denizlerin sularını acılaştırırdı, zehir gibi yapardı.” diyor Peygamber Efendimiz. Yâni sabah akşam gıdası bu olanı düşünün.

Sonra:

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ

عَذَابِهَا

(فاطر: ٣٦)

(*Lâ yukdà aleyhim feyemûtû*) “Cehennemde azab görenler de keşke ölseler kurtulacaklar ama, ölmek yok ki ölüp de kurtulsunlar. (*Ve lâ yuhaffefu anhüm min azâbihâ*) Cehennem azabı da onlara biraz olsun hafifletilmez.” (Fâtır, 35/36)

Derileri yandıkça;

كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا

لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ

(النساء: ٥٦)

(*Küllemâ nadıcet cülûdühüm beddelnâhüm cülûden gayrehâ li- yezûku’l-azâb*) “Cehennemde ateşler içinde kötü insanlar azab görürken, derileri yanacak. Derileri yandığı zaman, Allah yeni bir deri halk edecek, derileri yenilenecek, yeniden yanacak. Neden?.. (*Li- yezûku’l-azâb*) Cehennemin azabını daimâ tatsınlar diye.” (Nisâ, 4/56)

Onun için, cehennem Allah'ın azap yeri olduğundan, cehenneme düşmemeye çalışmak her müslümanın ana gayesi olmalı. Cennet Allah'ın safâ yurdu olduğu için, nimetler yeri olduğu için, bütün dostların, iyi insanların gittiği yer olduğu için, bizim hepimizin ana çalışmamız, gayemiz para kazanmak olmamalı! Ne olmalı?.. Cenneti kazanmak olmalı! Aklımız varsa cenneti kazanmağa çalışmalıyız.

Aklımız varsa cenneti kazanmak için de haramdan uzak kaçmalıyız, günahlardan uzak durmalıyız, kötü huylardan vazgeçmeliyiz. Yaradılanı yaratandan dolayı hoş görmeliyiz. Keskin nazar edip, götürü bazar etmeliyiz Yunus Emre'nin dediği gibi, iyi insan olmağa çalışmalıyız.

Şimdi neymiş cennete girmeyecek, yâni cehennemde yanıp ondan sonra imanı varsa girebilen, imanı yoksa hiç girmez...

Mennân, ne demek?.. Başa kakıcı demek. Yaptığı iyiliği başa kakan insan. Bunu huy edinmiş:

“—Ben sana şunu vermedim mi?.. Ben sana şu iyiliği yapmadım mı?.. Şu şöyle değil mi?.. Hah al şu ekmeği de ye! Al şunu da ver bilmem ne filan...”

Yâni bir iyilik yapıyor güya ama yaptığı iyiliği başa kaka kaka yapıyor, yâni burnundan getirtiyor. Yâni;

“—Almazdım ya senden şu hayrı, neyse ne yapayım ki evde çoluk çocuk aç, ağlıyorlar, mecburum, senin kahrını çekip alacağım.” tarzında...

Yâni gönlünü hoş edip değil de, fakire illallah dedirterek böyle hayrı yapan kimseye mennân derler. Yâni sadakasını başa kaka kaka veriyor, minnet ediyor, karşı tarafa illallah dedirtiyor. İşte bu girmeyecek.

Bunun müsbet tarafı nedir?.. Nasıl olmamız lâzım?.. Peygamber Efendimiz'in hadislerinden anladığımıza göre, sadakayı sesiz sedâsız vereceksin. Kimseye duyurmadan, kibar bir tarzda vereceksin, kalp kırmayacak bir tarzda vereceksin, gönül yıkmayacak bir tarzda vereceksin.

Birisi birisine bir hayır yapmak istemiş... Bizim bu edebiyatçılardan birisi çokça fakirmiş, evlenmemiş, evi perişan, kendisi perişan... Mehmed Akif ziyarete gidermiş arada, abdest alırmış, orada namaz kılacak... Ona bir havlu çıkartırmış bekâr odasından...

“—Silmeyeceğim.” filan demiş.

“—Yâ sil.”

“—Yok silmeyeceğim.”

“—Yâ sil.” filan...

“—Yok! Silmem, elim kirlenir.” demiş.

Yâni havlu el kurulamak içindir, temiz olur. O kadar kirli ki demek ki zavallı bekârcığın havlusu, “Yok, silmem, elim kirlenir.” demiş sonunda artık fazla ısrar edince.

Şimdi bu arif bir insan, böyle edebiyatçı. Birisi buna yardım etmek istiyor ama korkuyor da kalbini kırmaktan. Eline bir altın lira almış, peşinden gitmiş.

“—Efendim yerde altın lira buldum, galiba siz düşürdünüz, buyrun.” demiş arkasından, öyle vermiş eline.

Böyle gelmiş aklına. O altını almış, onun yüzüne bir bakmış, bir altına bakmış, bir onun yüzüne bakmış, demiş:

“—Bu düşen para değil, sizin kalbiniz.” demiş.

Yâni anlamış onun kibarlığını, “Bu sizin altın gibi kalbiniz.” demek istemiş yâni.

Kibar bir tarzda vermeli insan. Yâni söylerken, yaparken böyle yumuşak bir tarzda şey yapmalı, fakiri bekletmemeli kapısında, illallah dedirtmemeli, öyle vermeli, başa kakmamalı.

2. Ana-Babaya Asî Olmak

Bu hadis-i şerîfte zikredilen kötü huylardan ikincisi: (*Âkkun*) âk, ana ve babasına âsi olan demek. Yâni evladın anne ve babasına illallah dedirteni, yaka silktireni, söz dinlemeyeni, asi gelenine âk derler. Ukûku’l-vâlideyn, anne ve babaya böyle evlatlık yapmamak, ters davranmak mânâsına geliyor. Sonra efendisine de öyle muamele yapmaya da ukûk derler köleyse. Tabii şimdi kölelik çok kalmadığına göre biz o anne ve babaya asi olan evlatların sıfatıdır bu, onu söyleyelim.

Muhterem kardeşlerim! “Bir insanın anne ve babası sağ ise... Yaşıyor, yetişmiş yâni küçükken ölmemiş, yetim büyümemiş, annesi babası sağ O adam cenneti kazanamamışsa tüh yazıklar olsun! Burnu yerde sürtsün!” diyor Peygamber Efendimiz.”

(*Rağime enfü racülin*) Yâni “O adamın burnu yerde sürtsün ki ana veya babasından birisine yetiştirdi de cenneti kazanamadı.”

Demek ki, anne ve babasına hizmet edecek insan... Elini öpecek, ayağını öpecek, abdest aldığı zaman havlu tutacak, ayağını kurulayacak, hizmet edecek, paltosunu tutacak, kahvesini pişirecek, hediyesini alacak... İlle onun böyle duasını kazanıp cenneti kazanacak.

Kazanamazsa, burnu yerde sürtsün! Ne kabiliyetsiz adammış, eline fırsat geçmiş de değerlendirememiş. Kale önünde, top önünde, gol atamamış. Yâni gençler anlasın diye öyle bir misal vereyim. Fırsat elinde, yapamamış bu şeyi. İşte anne ve babaya asi olan insanların günahı o kadar çok. Hizmet etmeyenlerin günahı o kadar çok. Onlar cennete girmeyecekler, cehennemde çokça yanacaklar.

Bunun güzel tarafı nedir?.. Anne ve babaya güzel hizmet etmektir. Anne ve babaya güzel hizmetten dolayı da insan çok büyük dereceler alır. Onun için eğer anneniz ve babanız sağsa, bu hadis-i şerîfin bu kısmı kulağınıza küpe olsun, hediye alın, ikram edin, elini öpün, ayağını öpün... Annenizin, babanızın rızasını kazanın. Bizim İslâm dini böyledir.

Avrupa başka türlü... Avrupa’da annesini babasını yemeğe çağırdığı zaman fatura çıkartırmış, peçetenin altına koyarmış bu kadar para tuttu diye. Biraz ihtiyarladığı zaman dosdoğru düşkünler evine gönderirmiş “Sana artık orada baksınlar, ben işe gidiyorum. Kim

bakacak sana?.." filan diye. Avrupa'da bunu böyle görüyoruz.

Biz böyle yapmayız. Bize annemiz, babamız, büyüğümüz başımızın tacıdır, cennet kazanma vesilesidir diye onu ganimet bilmeliyiz.

3. İçkiye Devam Etmek

Üçüncü kötü huy bu hadis-i şerîfte zikredilen... Birincisi neydi? Yaptığı hayrı başa kakan, fakire illallah dedirten. İkincisi neydi?.. Anne ve babasına asi olan evlat. Anne ve babasının yakasını silktiren evlat. Üçüncüsü: (*Ve lâ müdminü hamrin*) "İçkiye idman eden" İdman demek devam mânâsına geliyor, müdavemet mânâsına geliyor. Yâni içkiye müdavim olan, tiryaki olan, ayyaş olan yâni, çok içen kimse. Bu da cennete girmeyecek.

Muhterem kardeşlerim! Bu içki büyük bir beladır. Şimdi az önce bir dost geldi, konuştuk, sohbet ettik. Üniversite hocası gelen dostumuz, kendisi müslüman. Diyor ki:

"Bizim üniversitedeki profesörlerle bir toplantıydık senelerce önce. O toplantıda onlar dediler ki: 'Siz müslümansınız, biz sizi biliyoruz.'" Bu bizim arkadaşına böyle demişler. "Siz müslümansınız, biz sizi biliyoruz." Yâni kendileri müslüman değil. "Biz şu memlekete komünistlerin hakim olmasına razıyız, sizin söz sahibi olmanıza rızamız yok. Açık konuşalım." demişler. "Her şeyi apaçık konuşalım." Neden?.. "Yâ siz eğer söz sahibi olursanız bize bir kadeh içki bile içirmezsiniz."

Boğazında tıkansın! Yâni bir kadehten dolayı mı bu memlekette komünistlere reva görüyorsun. Komünist sana rahat içki içirecek diye mi yâni müslümana bu kadar düşman oluyorsun da komüniste göz yumuyorsun?.. Akıl yok, mantık yok... Profesör ama... Yâni “Ben sana paşa olamazsın demedim ki evladım, adam olamazsın!” dedim dediği gibi. Profesör olabilir insan ama adam olmak ayrı iş. Aklı başında bir insan olmak ayrı...

Seneler geçmiş. Bunları söyleyen profesörlerden bir tanesini bu geçtiğimiz yıllarda anarşik hadiselerden talebenin bir tanesi gerilmiş, bir demir bağ indirmiş, sopa indirmiş kafasına, yıkmış yere öldürmüş komünist.

Allah adildir muhterem kardeşlerim! Allah-u Teâlâ Hazretleri azîzün zü’ntikâmdır, intikam sahibidir Allah-u Teâlâ Hazretleri. Bir kul böyle edepsizce bir söz söylerse onun intikamını Allah-u Teâlâ Hazretleri alır. Sen misin komünistliği müslümana tercih eden? Komünistin sopası altında öldürtmüş o adamı. Bunda ibret var. O komünistin sopası altında ölmüş. Birçokları da öldübiliyorsunuz. Çünkü bunun neden böyle olduğunu arada parantez açıp söyleyeyim: İnsanı insan yapan imandır. İnsanı insan yapan İslâm’dır. Gerisinin hepsi laftan ibarettir. Ben şöyle külahımı çıkartıvereyim, sen onun içine lafını ne anlatacaksan anlat. Boş...

“—Efendim münevver olursa bir insan iyi olurmuş...”

Bizim memlekette en anarşik hadiseler üniversiteden çıktı. Profesörler önderlik etti. Ben de bir profesörüm, biliyorum, içlerindeydim yâni. Profesörler önderlik yaptılar. Ortadoğu’yu bizim askerler sardığı zaman, askerlere karşı silah çektiler. Bunu herkes biliyor.

Münevverlik bir insanı insan yapmaz! Tahsil, bir insanın cehaletini izale eder. İnsanın terbiyesini vermiyor. Onun için bizim bir ağzı bozuk tanıdığımız vardı, derdi ki:

“—Tahsil insanın cehaletini izale eder, eşeklik bâkî kalır.” derdi.

Yâni tabiatı kötüyse düzelmez demek o. Düzelmiyor kardeşlerim! Tahsil sahibi oluyor, diploma sahibi oluyor, hatta birkaç diploma sahibi oluyor, unvan sahibi oluyor, memleketi satıyor. Unvan sahibi oluyor, memleketi dolandırıyor. Memleketi zarara uğrattıyor. Etrafını çeşit çeşit sıkıntılara sokuyor.

Cahil olsa kolayca halledersin. Bir polis gönderirsin, bir mahkeme, bitirirsin işini. Bilgili de olduğu için balık gibi kaçıyor insanın elinden. Kanun da yakalayamıyor. Kaçıp kurtuluyor, paçayı kurtarıyor. İsviçre’ye kaçıyor, falancaya gidiyor, af çıkınca geliyor, rüşvet yediriyor, bilmem ne yapıyor... Yâni tahsil bir insanı insan yapmıyor. Ne yapıyor?.. İman! İki kere iki dört. Ama bunu anlatamıyorsun şeye.

Adam hasta olunca... Deliye sen delisin dediğin zaman kızar.

“—Ben deli değilim, akıllıyım.” der.

Tamam, deli değilsin. Seni gezmeğe götüreceğiz, bilmem nefilan... Arabaya bindirirsin, zar zor yanına iki tane sivil giyinmiş hasta bakıcı şey yaparsın, onlar iki bileğinden tutarlar, zincire bağlarlar. O hâlâ kabul etmez. “Beni niye böyle bağlıyorsunuz zincirlere? Ben akıllıyım. Ben baş komutanım, ben Napolyon’um.” der, bilmem ne der... Tamam sen Napolyon’sun. Sen orada dur.

Tahsil insanı şey yapmaz, iman şey yapar. Bir o içki meselesinden, kadehten dolayı komünisti müslümana tercih etmişler.

Bugün de hâlâ gazetelere bakıyorum hiç değişen bir şey yok:

“—Bu memlekete müslüman, komünistten daha zararlı!”

Gel buraya... Bu ilkokulları kim yapıyor?.. Bu ortaokulları kim yapıyor?.. Gazetelerde, televizyonlarda boyna her gün altmış milyon lira verdi şu hacı efendi, yetmiş milyon lira verdi şu hocaefendi, bilmem ne böyle boyna bağışlar... Bu çeşmeyi kim yaptırdı? Bu yolu kim yaptırdı?.. Bu köprüyü kim yaptırdı?.. Bu hanı kim yaptırdı?.. Bu camiyi kim yaptırdı?.. Hep müslümanlar değil mi?

Bre insafsız! Utanmaz mısın? Hem bütün bunların yaptığı hayırlardan faydalanırsın, hem de ondan sonra bu memlekete en zararlı olan bunlar dersin. Harbe gittiğin zaman müslümanları sürmüyor musun öne?.. Şehid ol hadi bakalım yallah! Ya şehid olursun ya gazi. Yürü!

Memleketi kurtaranlar müslümanlar değil mi?.. İstiklal harbini sarıklı kahramanlar kurtarmadı mı?.. Mehmed Akif, Kastamonu’da Nasrullah Camii’nde ateşli nutuklar irad edip milleti heyecanlandırmadı mı?.. Vatan elden gidiyor diye tâ Hindistan’dan, Pakistan’dan paralar göndermediler mi müslüman kardeşlerimiz?.. Libya’dan gönüllü mücahidler gelmedi mi Yunanlıları İzmir’den denize dökmek için?.. Bu Sünûsî tarikatının şeyhleri gelip çarpışmadılar mı? Ne çabuk unutuyorsun! En zararlı müslümanlarmış...

Aradan seneler geçti, anarşik hadiseler çıktı, benim yanıma geldi o profesörler, ‘Biz tevbekâr olduk siz haklıymışsınız.’ dediler.

Öyle ama memleket gitti. Memleketin çoğu gitti elimizden.

Bizim bu memleketimiz şimdi bizim asıl büyük memleketimizin posası. Arabistan’dan, Basra Körfezi’nden, Hind Okyanusu’ndan Baltık denizine kadar bizimdi. Biz yukarıda İsveç’le komşuyduk. İsveç kralı Osmanlı ülkesine sığındı düşmanlarıyla harb yaparken. Demirbaş Şarl —İsveç Kralı— Polonya topraklarından Osmanlı topraklarına sığındı da Türkiye’ye geldi, ilticâ etti, biz onu destekledik filan...

Yâni Doğu Avrupa tamamen Romanya, Polonya, Lehistan denilen şey, Kırım’ın kuzeyi, Moskova’nın güneyi, Hazar Denizi, Kazan, Orta Asya, Kafkasya, Arabistan, Yunanistan, Cezâyir, Fas, Tunus, Sudan, Somali... Adını, hududunu, tam tayin edemediğimiz yerler bizimdi.

Bizim şimdi Türkiye nedir? Posadır. Küçücük bir parçadır. Buradaki insanlara sor, kimisi Balkanlar'dan gelmedir, kimisi Kafkasya'dan gelmedir, kimisi filanca yerden göçmüştür... Ne yapsınlar düşman tazyik ettikçe gelmişler, buraya sığınmışlardır.

Onun için bu memlekete faydayı müslümanlar sağlamıştır, müslümanlar sağlayacaktır. Başı derde geldiği zaman gene müslümanlar sağlar. Ama ötekilerin lafı boldur, ağzı gevezedir, boyna böyle şey yaparlar işte.

Tabii bunların adedi az olduğu halde bunların sözü çok çıkıyor, onları dediği oluyor. Neden?.. Sen vazifeni yapmıyorsun da ondan. Sen memleketin sahipliğini yapmıyorsun onun için. Senin adedin çok, %99 müslüman, %1 azınlığın sözü oluyor.

Demek ki içkiye devam eden kimse cennete girmeyecek. Sarhoş ayırık kimse cennete girmeyecek, cehennemde. İmanı varsa cehennemde çok yandıktan sonra girebilir. Tabii o izanına göre. İçkiden kesilmemiz lâzım.

Şimdi şu insanların şu memleketi komünistlere satmak bahasına bu içkiye aşıklıkları nereden geliyor?.. Ben içmedim, içkiyi bilmiyorum. Yâni bu zıkkım ne nesnedir ki böyle bu kadar bu insanları mantıksız hale getiriyor. Ben hiç zararını görmedim içmediğimin. Hiç bir yerde de içki aramadım. Ne öldüm, ne aciz kaldım, ne de zevksiz safâsız kaldım. El-hamdü lillah portakal suyu var, havuç suyu var, elma suyu var, muz suyu var, çeşit çeşit meşrubat var,

lezzetli meyvalar var memleketimizde... Her şey var. Yâni kala kala bu kadar helalleri geç geç geç geç geç geç... Harama mı kaldı iş?.. İçmem! Allah içme dediği için içkiyi içmem ne çeşit olursa olsun.

Avrupa içiyor... Avrupa içiyor ama muhterem kardeşlerim, ben Avrupa'yı da gördüm, Avrupa'dakilerin hepsi içkiden şikayetçi. Münevverleri şikayetçi. Münevverleri milletlerini içkiden kurtarmağa çalışıyorlar. İçki aleyhinde kampanyalar açıyorlar.

Biracılık, bu Efes Pilsenler, Tuborglar Almanya'dan bilmem nereden meselâ patenti alınmış gelmiş, oralarda tabii çok daha büyük fabrikaları var bunların. Oralarda halkı dejenere ediyor. Sokaklarda yatan işe yaramaz insan haline getiriyor. Yâni bu bira da insanı alkolik yapıyor. Ve onlara kilise bakıyor. Her gün on mark veriyor onlara...

Onlar gelip böyle, düşkünler yurdunun kapısından o parayı almak için bekliyorlar, sokaklarda yatıyorlar. Vücutları, göbekleri şişmiş, üstleri başları yağlı paslı... Çok perişan hale düşüyorlar. Yâni bu içki Avrupa'da da büyük afettir, dünyanın her yerinde büyük afettir.

İslâm bunu 1400 yıl önceden yasaklamış. İçmeyeceksiniz bunu demiş, içmeyeceğiz içmeyeceğiz, içirmeyeceğiz, desteklemeyeceğiz, ima letmeyeceğiz, taşımayacağız, hiç bir şey de yapmayacağız.

Yâni içki yasak olunca taşınması bile haram. Hammallığı bile haram. Yâni bunun ortadan kalkması için her türlü tedbiri müslümanın alması gerekiyor. Neden?.. Zararlı. Sıhhate zararlı, cemiyete zararlı, akla zararlı... Bir milleti içten çökerten, ayyaş, sarhoş eden, işe yaramaz elemanlar haline, milletin başına püsküllü bela haline getiren içkidir. Altmış yaşında, yetmiş yaşında, böyle alkolik, mantar gibi, böyle şişirilmiş odun kütüğü gibi insanlar haline getiriyor.

Madem öyle oluyor, o halde bu içkiyi çocuklarımıza alıştırmayacağız. Şiddetli bir şekilde bunun karşısında bunun yayılmaması için, azalması için çalışacağız. İstatistikler bunun arttığını gösteriyor Türkiye’de. Din zayıfladıkça bu artıyor.

Üçüncü buymuş.

4. Sihirle Uğraşmak

Dördüncüsü: (*Ve lâ mü’minü bi-sihrin*) “Sihre inanan da cennete girmez.” Yâni sihrin tesirinin olduğuna, sihri yapayım diye uğraşan da cennete girmez.

Bunu müslümanlar yapıyorlar kardeşlerim! Ben Anadolu’nun muhtelif şehirlerinde biliyorum o ona sihir yapıyor, o ona büyü yapıyor, düğüm yapıyor, sapına iğne batırıyor, kuyuya atıyor bilmem ne yapıyor filan... Bu işi hem karşısındaki düşmana zarar vermek için yapıyorlar, hem de beri taraf bunun tesirine bal gibi inanıyor. Kim geldiyse ben böyle ayetleri okuyarak diyorum ki:

Olmaz! Allah-u Teâlâ Hazretleri bunların karşısında *Kul hüva'llah'ı, Kul eüzü bi-rabbi'l-felak'ı, Kul eüzü bi-rabbi'n-nâsi'*yi indirmiştir, onları oku zararı olamaz.

“—Efendim bana büyü yaptılar da şöyle oldu...”

Hayır! Şu Kur'an sûrelerini oku, hiç tesiri olmaz.

İnanıyor... İnanmayacaksın. Ne yapacaksın, ne de yapıldığı zaman inanacaksın, Allah'a dayanacaksın. Allah'a dayandın mı hiç kimse bir şey yapamaz. Mü'min ol, imanının şeyini bil. Bak Peygamber Efendimiz'in şeyine. Millet boyna sihrin, büyü'nün peşinde. Allah!.. Konya'dan öyle, Kastamonu'dan böyle, bilmem nereden böyle... Bu millet hadislere ne kadar ters yetişmişler, ters duruma düşmüşler.

5. Laf Getirip Götürmek

(*Ve lâ katât*) *Katât* olan da cennete girmeyecek. Bu *katât* hakkında diyor ki: Yalancı, laf götürüp getiren kimse. Muhterem kardeşlerim! Bu da cemiyeti bozan şey oluyor. Bir insan bir laf getirip götürmek suretiyle iki ailenin arasını bozar, nişanı attırtır, evliliği yok ettirtir, samimi dostu birbirine düşman eder. Neden?.. Onun lafını ona götürdün, onun lafını ona getirdin, o sana şöyle dedi, bu bana böyle dedi... Gıybet, dedikodu...

İşte bundan dolayı cemiyetler mahvolur. İnsan bir lafı öbür tarafa taşımayacak. Ben seninle bir söz söylediysem, sen de o sözü gidip başka bir yere söylüyorsan, sen adam değilsin!

Adam olsaydın sır saklardın. Ben seninle özel bir şey konuşmuşum, niye gittin onu öteki tarafa söyledin?.. Söylemeyecek. Müslüman sır saklamasını bilecek.

“—Yâ Ahmed Efendiyle dün akşam beraberdiniz, sana ne söyledi?..”

Sanan ne! Ne söylediye söyledi. ikimiz arasında... Söylemek yok, laf taşımak yok, ara bozmak yok, gıybet etmek yok, dedikoduculuk yapmak yok!

İnsanları ekseriyâ cehenneme sokan bu dilleridir. Bu dilelriyle işledikleri günahlardır. Çok kere bunu yapıyoruz. Müslümanlar müslümanım dediği halde, cami cemaatleri namaza, niyaza, oruca aşınâ olan insanlar oldukları halde, dilleriyle günaha düşmekten, bulaşmaktan kendilerini kollayamıyorlar.

Onun için muhterem kardeşlerim biraz dilinize sahip olun, laf taşımayın. Onun lafını ona götürmeyin, onun lafını ona götürmeyin. Yalancılık, gıybet, dedikodu cehenneme götüren huylar oluyor. Bunlardan kendinizi koruyun.

c. Kibir ve Güzel Giyinmek

İkinci bir hadis-i şerîf okuyacağım, ondan sonra dersi keseceğim.

Peygamber SAS Efendimiz'in bu hadis-i şerîfine dikkatinizi çekerim. Peygamber Efendimiz Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivâyet edildiğine göre buyurmuşlar ki:⁴

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ
كِبْرٍ قِيلَ إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ ثَوْبُهُ حَسَنًا
وَنَعْلُهُ حَسَنَةً قَالَ إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ
الْكِبْرُ بَطْرُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ

(م.ع ن ابن مسعود؛ وفى رواية ح م. ك.ر. هب. سَفَهُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ)

RE. 486/2 (*Lâ yedhulü'l-cennete men kâne fî kalbihî miskàle zerretin min kibrin. Kîle: İnne'r-racüle yuhibbü en yekûne sevbühû hasenen ve na'lehû haseneten? Kàle: İnna'llàhe cemîlün yuhibbü'l- cemâl. El-kibrü bataru'l-hakkı ve gamtu'n-nâs.*)

(*Lâ yedhulü'l-cennete men kâne fî kalbihî miskàle zerretin min kibrin*) “Kalbinde miskal kadar, miskal zerresi kadar kibir olan kimse cennete girmeyecek.” buyurmuş. “Azıcık bir kibir bile olsa insanda, o kibirli insan, mütekebbir insan cennete girmeyecek.” buyurmuş.

⁴ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.93, no:91; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.361, no:1999; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.399, no:3789; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.445, no:945; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.280, no:5466; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.78, no:69; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.160, no:6192; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.367; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.951, no:7747 ve s.959, no:7771; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.109, no:17693.

(Kîle) Demişler ki: (İnne'r-racüle yuhibbü en yekûne sevbühû hasenen ve na'lehû haseneten) “Kiři elbisenin güzel olmasını, ayakkabısının güzel olmasını ister yâ Rasûlüllah! Bu da kibir mi? Bunu da mı yapmayalım?” demek istemişler.

(Kàle) Peygamber SAS Efendimiz ona cevap vermiş, buyurmuş ki:⁵

إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ

(م. حم. حب. ك. هب. عن عبد اللّٰ بن مسعود)

(İnna'llàhe cemîlün, yuhibbü'l-cemâl) “Allah güzeldir, her türlü güzelliği yaratmıştır, güzeldir ve güzel olan şeyi sever.”

Yâni, bir kul güzel elbise giymiş, sever. Temiz elbise giymiş, sever. Temiz sarık sarmış, sever.

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.93, *İman* 1/39, no:91; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.399, no:3789; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.280, no:5466; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.201, no:7365; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.160, no:6192; Begavî, *Şerhü's- Sünneh*, c.VI, s.367; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.39, no:85; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.78, no:70, Abdullah ibn-i Amr RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.203, no:7822, Ebû Ümâme RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.78, no:6906, Câbir RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.320, no:1055; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.163, no:6201; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.143, no:1067; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan. Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.299, no:2322; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.330, no:2420; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.528, no:7748, 7763, 7769; c.VI, s.642, no:17188-17190; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.VIII, s.12, no:6775-6781.

Temiz iş yapmış, sever. Temiz sanat icrâ ediyor, sever. Her şeyin temizini, güzelini Allah-u Teâlâ Hazretleri sever. İbadetin güzelini sever... Yâni Allah güzeldir, güzelliği sever. Allah, onun ma'rifetine ermeyi cümlemize nasib eylesin... Nurunu müşahede etmeyi nasib eylesin cümleye...

لَا مَحْبُوبَ إِلَّا هُوَ

(*Lâ mahbûbe illâ hu*) İnsan Allah'ı tanıdı mı Allah'tan gayrı başka bir şeye gönlünü çevirip bakamaz bile... Sadece onun sevgisi gönlünde yer eder, başka bir şeye bakmağa bile hevesi kalmaz. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin esmâsı güzeldir, sıfatı güzeldir, zâtı güzeldir, fiili güzeldir, her şeyi güzeldir.

Şair ne güzel söylüyor:

Ey lütfu çok, kahrı güzel!

Lütfun da hoş, kahrın da hoş.

Doğrudur; kahrı da güzeldir, lütfu da güzeldir. Her şeyi hoştur. Allah güzeldir. Bu bizim hatırimızda olsun. Allah'ı tanımağa, ma'rifetullahı bir teşvik olsun içimizde. (*Ve yühibbü'l-cemâl*) Güzelliği sever. Bu da hatırinızda olsun. Her şeyimizi güzelleştirmeğe çalışalım!

Peygamber Efendimiz saçını tarardı, sakalını düzeltirdi, dişini misvaklardı, güzel kokular sürünürdü. Peygamber Efendimiz insanların en güzeliydi. Her şey bakımından; konuşması, tavrı, zerâfeti, kahramanlığı, askerliği, komutanlığı, aile reisliği, yol arkadaşlığı... Her bakımdan en güzeldi.

Onun için biz de güzellik duygusuna sahip olalım, her Şeyin eng zelini yapmaĒa çalışalım. Her Şeyin en güzeline sahip olmaĒa çalışalım. Őu camimiz pırıl pırıl olsun. Kitabımız tertemiz olsun. Fakültedeki, okuldaki çalışmalarımız en güzel olsun. YaptıĒımız iř en güzel olsun. Çünkü Allah güzeldir, g zelliĒi sever. Yâni elbisenin temiz olmasında, ayakkabının temiz olmasında mahzur olmadıĒı gibi bilakis müslüman mümkün olduĒu kadar temiz pak olacak ki, “Müslüman dedin mi böyle olur!” desin herkes.

Sonra, kibri tarif ediyor Peygamber Efendimiz:

اَلْكِبْرُ بَطْرُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ

(*El-kibr  bataru’l-hakkı ve ve gamtu’n-n s.*)
“*Kibir*, hakka razı olmamak ve insanları hor görmektir. Yâni, hak s ylendiĒi zaman hakkı kabul etmemek, ikrar etmemek ve insanlara tepeden bakmaktır.”

Demek ki insan, karşısında hak hakikat s ylendiĒi zaman onu redderse, onu kabul etmezse, insanlara tepeden bakarsa kibir hakikatte, aslında budur. Demek ki hakkı kabul edeceĒiz, hakka, ger eĒe karşı tavır almayacaĒız. DoĒru neyse, aleyhimize de olsa kabul edeceĒiz.

Neden yanaşmıyor doğruya?.. Kibrinden. Burnunu sürtüp de “Evet sen haklısın.” diyemiyor deriz meselâ bazı kimselere. Böyle olmayacağız, hakkı kabul edeceğiz ve insanlara tepeden bakmayacağız. Belli olmaz ki bu insanların içinde nice kimseler vardır, kıyafeti sadedir ama Allah’ın sevgili kuludur.

Şimdi geçen gün bir kardeş geldi, biraz konuştuk, çok sevdim kendisini. Rüya da Peygamber SAS Efendimiz’i görmüş. Peygamber Efendimiz de ona şöyle yap, böyle yap demiş. O da gitmiş babasına söylemiş. “Hadi oradan! Sen kim oluyorsun Peygamber Efendimiz’i görecek... Sen kim oluyorsun bacak kadar adamsın!” filan neyse yâni yaşına göre babası ona şey yapmış. “Seni aldatıyorlar rüyada. Böyle bir daha bir şey gördüğün zaman, ‘*Sübhàna’llàhi ve lâ ilâhe illa’llàhu va’llàhu ekber*’ de ki, şeytan gitsin.” demiş. Halbuki babası bilmiyor ki, şeytan Peygamber Efendimiz’in suretine giremez. Bunu bilmiyor babası.

Şimdi o ikinci defa görmüş Peygamber Efendimiz’i rüyada. Bu sefer başlamış babasının tarif ettiği gibi tesbihleri çekmeğe. Peygamber Efendimiz gülmüş, demiş ki:

“—Evlâdım ben Peygamberinim senin, benim sûretime şeytan giremez.” demiş.

Yâni o hadisteki şeyi ona bilâhare söylemiş. Daha başka şeyler de var... Ama diyor ki:

“Çok rüşvet yenilecek bir yerde bir vazife yaptım, hiç cebime bir rüşvet parası sokmadan oradan ayrıldım. Hatta benim amirim dedi ki: Buradan kimler geldi, kimler geçti, sen şuraya beş parasız geldin, ceplerin delik gene gidiyorsun. Memleketten yol paran geliyor da ancak onunla gidebiliyorsun. Ne biçim adamsın?..” demiş.

İşte o tipte olan insanları Allah seviyor. Bir rüya görmüş de bir numara yazmışlar, “Sen şu numaralı evliyasın!” diye.

İnsan haram yemedi mi... Her şeyin başı helal lokma. Dürüst oldu mu, haram yemedi mi işte Allah’ın öyle sevgili kulu olur, öyle evliya defterine yazılır.

O bakımdan muhterem kardeşlerim, hepimiz helâl lokma yemeğe dikkat edelim, hepimiz güzel huylu olmağa dikkat edelim, hepimiz imanımızı sağlam tutmağa dikkat edelim. Sağlam imanlı kimseler olalım. Hepimiz cehennemden korunmağa dikkat edelim, hepimiz cenneti kazanmağa dikkat edelim.

Şimdi ben burada sizinle konuşurken terledim. Cennette,

لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا

(الإنسان: ۱۳)

(Lâ yerevne fîhâ şemsen ve lâ zemherîrâ) [Ne yakıcı sıcak görülür orada, ne de dondurucu soğuk.] (İnsan, 76/13)

Soğuk da yok, sıcak da yok... Yaşlılık da yok, hastalık da yok... Yâni her türlü nimet var, her türlü konfor var, her türlü güzellik var. Kaçırılır bir yer değil yâni.

Onun için Allah hepimizi cennetine girmek için çalışanlardan eylesin... Cehennemine düşmeden cennetine dahil eylesin...

Fâtihâ-i Şerîfe mea'l-besmele!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

31. 07. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

